

REFORMÁTUS ÉLET

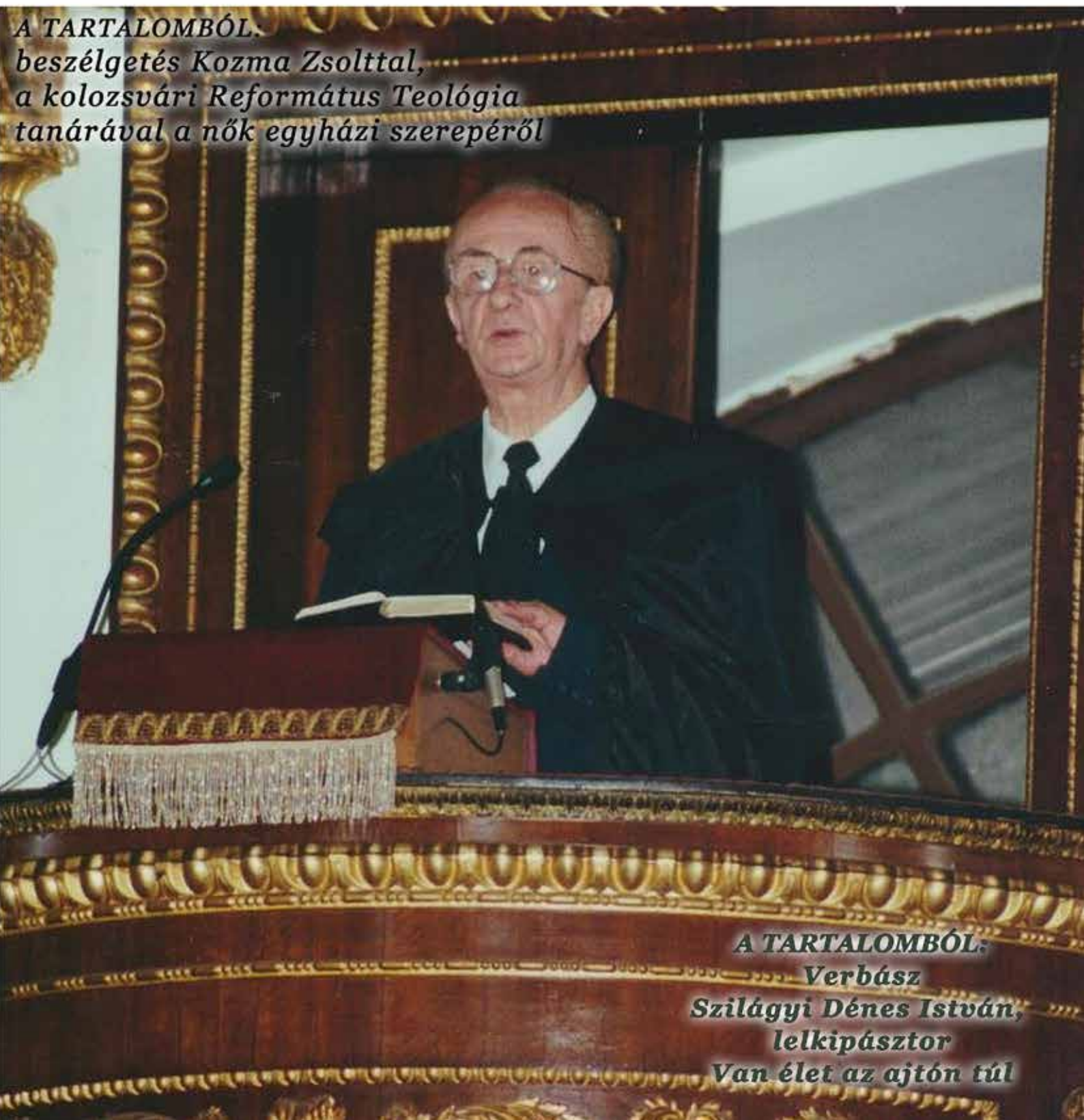
A SZ.R.K.E. EGYHÁZI LAPJA

2021. MÁRCIUS

*"...böjtölésedet ne az emberek lássák, hanem Atyád,
aki rejtve van; és Atyád, aki látja, ami titokban történik, megfizet neked."*

(Máté 6, 18)

A TARTALOMBÓL:
*beszélgetés Kozma Zsolttal,
a kolozsvári Református Teológia
tanárával a nők egyházi szerepéről*

A TARTALOMBÓL:

Verbász

**Szilágyi Dénes István,
lelkipásztor**

Van élet az ajtón túl

AZ IGAZI BÖJT

Csorba István

Az igazi böjt, nem a koplalás,
 A szigorú kemény test sanyargatás,
 Mikor közben akár csont soványra fogyunk,
 De mégis végig, a bűnben maradunk.
 A böjt, nem az Isten lefizetése,
 Hanem az arcának, nagy bölcs keresése,
 Nem a néphagyomány, szokás megélése.

A böjt azt jelenti, készüljétek a húsvéti örömré,
 Krisztus értetek ment, halni a keresztre,
 Hogy a bűnötöket, a vére elmossa,
 S újéletre a lelketek föltámaszthassa.
 A böjti időben erre készüljétek,
 Imádkozni minden napon, csöndben leüljétek.

S kerüljétek a bünt, amennyire lehet,
 Segíteni fog ebben Jézus, mert ő nagyon szeret,
 Adjátok át szívetek, Jézusnak, megtisztításra,
 Mert ő mindig nagyon várja, a megújításra.
 Hogy rátok nézve értelme legyen halálának,
 S a húsvéti föltámadásának.

Imádság

Mennyei Atyánk, mindenható Isten, aki uraknak Ura vagy, magasztalunk és imádunk Téged! Téged, Aki által és Akiért lett és létezik minden. Te voltál az aki teremtetted a világot és benne minket embereket. Te vagy az, aki gondoskodsz rólunk és betöltöd minden szükségünket. Kirendeled mindennapi kenyerünket, felruházol minket és áldásaidban részesítesz minket. Velünk vagy az örömeinkben és ott vagy, amikor nehézségeink, gondok vannak az életünkben. Te vagy az, aki felemelsz és hordozol minket, sőt, ha küzdelemben van részünk, Te magad harcolsz értünk. De nemcsak a testi jólétünkről gondoskodsz, hanem lelki jólétünkről is. Hiszen elküldted Egyszülött Fiadat, Jézust erre a világra, hogy megváltson minket a bűneink rabságából! Mert láttad, hogy Nélküled mi

elveszett emberek vagyunk, akik bűnben születtek és nem szűnünk megszegni a Te parancsolataidat. Bizony sokszor visszaéltünk a Te szeretetteddel és türelmeddel! Kérünk most, hogy bocsásd meg minden bűneinket és elbukásainkat! Moss meg minket a Bárány vérével és tégy minket hajlandóvá és késszé, hogy szív szerint ezentúl Neked éljünk. Kérünk adj nekünk igazi elcsendesedést és magunkba szállást ebben a böjti időszakban. Add, hogy igazán megismerhessünk Téged és rádöbbenjünk a Tőled való függőségünkre. Tölts be minket Szentlelkeddel, hogy teremhessük a megtérés gyümölcsét. Ámen!

*Harangozó László,
 lelkipásztor*

TARTALOMJEGYZÉK:

AZ IGE MELLETT	3
Harmadnapon fel kell támadnia	5
HÁZI ÁHITAT.....	7
GYŰLEKEZETEINK ÉLETÉBŐL.....	12
Verbász.....	12
GONDOLATÉBRESZTŐ.....	13
Virágszirmok a házasság csokrából.....	14
Ne legyünk akadályai az evangéliumnak!.....	15
INTERJÚ.....	18

CIP - Каталогизacija y publikaciji
 Библиотека Матице српске, Нови Сад
 275

REFORMÁTUS Élet : a Szerbiai Református Keresztény
 Egyház hivatalos lapja / felelős főszerkesztő Halász Béla -
 1. évf., 1. sz. (1966)- . - Bácsfeketehegy :
 Szerbiai Református Keresztény Egyház, 1966- . - Ilustr. : 30cm

Mesečno
 ISSN 2217-7574
 COBISS.SR-ID 19120130

AZ IGE MELLETT

Textus: "Salamon király sok idegen asszonyt szeretett a fáraó leányán kívül, móábiakat, ammóniakat, edómiakat, szidóniakat és hettitákat, olyan népekből valókat, amelyekről ezt mondta az Úr Izráel fiainak: Ne keveredjetek közéjük, és ők se keveredjenek közetük, mert saját isteneikhez fordítják szíveteket! Ezekhez ragaszkodott Salamon szerelemmel. Volt neki hétszáz főrangú és háromszáz másodrangú felesége. Feleségei elfordították a szívét. Így történt, hogy Salamon szívét feleségei vénségére más istenekhez fordították, és szíve nem maradt teljesen Istenéé, az Úré, mint volt apjának, Dávidnak a szíve. Mert Salamon Astóretet, a szidóniak istenét és Milkómot, az ammóniak bálványát követte. Így olyan dolgot tett Salamon, amit rossznak lát az Úr, és nem követte olyan hűségesen az Urat, mint apja, Dávid. Akkoriban Salamon áldozóhalmot épített a Jeruzsálemmel szemben levő hegyen Kemósnak, a móábiak bálványának és Moloknak, az ammóniak bálványának. Így tett Salamon a többi, idegenből szerzett felesége kedvéért is, akik a maguk isteneinek tömjéneztek és áldoztak. Megharagudott azért az Úr Salamonra, mivel elfordult szíve az Úrtól, Izráel Istenétől, aki kétszer is megjelent neki, és erre nézve azt parancsolta neki, hogy ne kövessen más isteneket; de ő nem tartotta meg, amit az Úr parancsolt. Akkor ezt mondta az Úr Salomonnak: Mivel ez történt veled, és nem tartottad meg a velem kötött szövetséget, sem rendelkezéseimet, amelyeket adtam neked, azért én ki fogom szakítani kezedből az országot, és a te szolgálódnak adom. De apádért, Dávidért nem a te napjaidban teszem meg ezt: majd a fiad kezéből fogom kiszakítani. De nem az egész országot szakítom ki: adok a fiadnak egy törzset szolgálóért, Dávidért és Jeruzsálemért, amelyet kiválasztottam." (1Kir 11, 1-13)

Kedves Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Igerésünkben a nagy Salamon király életének a végén lépünk be. A Bibliánkban azzal a címmel találkozunk, hogy "Salamon bálványozása". Amikor Salamonra gondolunk, akkor nem a címben szereplő jelző jut először eszünkbe. Nem bálványozóként ismerjük őt, hanem tanult és tisztelt bölcsként szoktunk megemlékezni róla. Királyokat és királynőket nyűgözött le bölcsességével, egyes kormányzásával és még a szolgálóit is áldottnak tartották. Hogyan kerül egy ilyen nagyra becsült és istenfélő ember a textusunkban található sorsra? Van-e nekünk esélyünk egy jobb ítéletre Isten előtt, vagy ha a nagy és híres királynak se sikerült, akkor esélytelen a próbálkozásunk? A Szentlélek segítségül hívásával, Istenünk vezérlésével ismerkedjünk meg jobban a hozzánk szóló textussal.

Sokféleképpen lehet vizsgálni az ígerésünket. Lehet, hogy a férfiakban először enyhe irigységet kelt a szöveg. Belegondolunk, hogy milyen nagy kaland lehet ezer feleséggel élni. Ugyanakkor irigykedhetünk Salamon gazdagságára, amely megengedte neki azt a látszólagos privilégiumot, hogy oly sok asszonyt eltartson. A nőkben bizonyára valamiféle undort kelthet Salamon látszólagos kicsapongó élete. Lehet, hogy az első reakciónk a sajnálkozás és empátia az iránt a sok nő iránt. Bármilyen legyen az elsődleges érzelmünk vagy megfigyelésünk, a végére mindannyian oda jutunk, hogy jogos és igazságos Salamon felett az ítélet. Társulunk mi is Istenhez az ítélő bírói székben, és mi is vádoljuk hűtlenséggel, kapzsisággal, mértéktelenséggel, a nép félrevezetésével, rossz példamutatással, és felelőtlen vezetéssel, pásztorlással. Amíg ilyen jól érezzük magunkat a bírói székben, feltenném a kérdést, hogy mi lenne, ha ebben a pillanatban mindannyian, külön-külön meg kéne álljunk Istenünk ítélőszéke előtt? Vajon milyen ítélet hangozna el felettünk? Azt állítom, hogy ránk is, rád és rám is, minden előbb elhangzott ítélet megfelelő lenne. Viselkedtünk már felelőtlenül, amivel kisebb vagy nagyobb kárt okoztunk. Példaadó életünkkel kívánatosná kéne tegyük a keresztyénséget és gyülekezetünket a kívülállóknak és mégse tudunk elég jó példák lenni, sőt romboljuk Krisztus Urunk dicsőségét. Nem vagyunk elég hűek és kitartóak se az Istennel való, se az emberekkel, szereteteinkkel való kapcsolatainkban. Mi se érdemlünk jobbat Salomonnál, és hasonlóan hangozna felettünk is a mennyei ítélet. "Bűnös ember, hűtlen, gyenge!"

Ha szóhoz jutnánk ezen az ítélkezésen, bírósági eljárás, akkor biztos nagyon jó és szívhez szóló magyarázataink és kifogásaink lennének. Bizonyára előjönne az első bűneset óta ismert klasszikusok: "Nem én vagyok a felelős azért, hogy eltűnt a pénz, mást kell okolni." "Nem akartam ittasan vezetni, de rávettek." A klasszikusok mellett sok mindent a specifikus élethelyzetünkkel magyaráznánk, vagy azzal, hogy azt mindenki csinálja, és szinte kötelességünk volt bűnözni. Elmondanánk szépen Istennek, hogy nem halad a korrallal, túl ómódiak a szabályai és parancsolatai, amelyeket ránk hagyott. Mindent elkerülnénk, ahogyan naponta is tesszük, csak hogy ne kelljen belenézünk a bűneinket visszakiáltó tükörbe.

Viszont ezen a ponton már a kifogásaink nem számítanak semmit. Ha figyelmesen olvastuk az ígét, rájövünk, hogy nem Salamon bírósági eljárásán vettünk részt, hanem az ítélet kimondásakor kapcsolódtunk

csak be. Salamon, vagy az ő védőügyvéde már nem juthattak szóhoz. A vádak újra elhangoztak és elhangzott az ítélet. Az ítélet kimondása után pedig vége. Késő már a javításra, a magyarázkodásra. Nincs fellebbezés lehetősége. Kedves testvérem, ha te is ott ébredsz majd fel az ítélet kimondásakor, akkor mihez kezdesz? Elfogadod, hogy ott már a kifogás nem számít? Úgy élsz a jelenben mint, aki ezzel számol, mint, aki elgondolkodott már azon, ami tényleg számít?

A Salamon felett elhangzott ítéletben is ott volt a sok lehetőség a múltjában. Mi is osztozunk vele ezekben a lehetőségekben, figyelmeztetésekben. A templomban a gyülekezettel, otthon a magányunkban, és az internet világában oly sok módon rendelkezésünkre áll az írott és a hirdetett isteni igaz kijelentés. A Bibliában és a Biblia szavait hirdető igehirdetésekben egyértelműen élénk tárja Istenünk, hogy mi kedves és mi utálatos az Ő számára. Mindezen felül valahányan azzal is dicsekedhetünk és kell is, hogy dicsekedjünk, hogy Istenünk személyesen is megszólított bennünket. Lehet, hogy nem álomban, ahogy Salamonhoz szólt, de a számunkra megfelelő és egyértelmű módon. Ezáltal még inkább bizonyosak lehetünk benne, hogy az élő Isten szól hozzánk a Szentírásban is, aki olyan fontosnak tart minket, hogy személyesen is belépett az életünkbe. Nem kell telhetetlenül újra és újra jeleket kérjünk Urunktól. Salamonnak is kétszer jelent meg az Úr egész életében, a többit illetve, pedig ott voltak neki Isten írott kijelentésének részei. Mi is, ha a Szentírásban keressük a választ arra, hogy miért is vagyunk olyan fontosak Isten számára, akkor megtudjuk, hogy azért mert szeret minket. Tudja Isten, hogy nincs egy igaz ember sem és, hogy mi se vagyunk kivétel, mégis annyira szeret minket, hogy felajánlja nekünk a megváltást Jézuson keresztül. Élénk tárja az igazságot, hogy csakis a Jézus Urunkba vetett élő hit által állhatunk meg úgy a mennyei ítélőszék előtt, hogy igazaknak és szenteknek tekintessünk. Viszont ez nem egy életfilozófia. Nem egy halott elmélet. Nem csupán az elesettségünk és rászorultságunk elismerése és elfogadása. Ez sokkal több ezeknél. Az élő hit azért élő, mert folytonos, mert sosem alszik ki. Mivel hitünk egy élő személybe van vetve, Jézus Krisztusba, a mi Istenünkbe, ezért folytonos kapcsolat is. Mégpedig olyan kapcsolat, amely a teljes énünket veszi igénybe. Tegyük fel magunknak a kérdéseket: Jézusé az egész szívem? Minden más, amit szeretek szintén Jézust szolgálja? Mindenki más, akit szeretek szintén ismeri és szolgálja Uramat? A mindennapi tetteim Isten dicsőségére vannak? Van még olyan cselekedet, ami nem Jézusért van, vagy netán az Ő akarata ellen van? A mindennapi beszédem Neki tetsző vagy az is ellenkezik az Ő akaratával? Bizonyára van még mit letennünk Jézus keresztre lábához. Salamon király élete felett elhangzott az ítélet, de nekünk még nem késő. Karácsony táján két feldolgozását is néztem Charles Dickens Karácsonyi Énekének. Mindkettőben az fogott meg legjobban, hogy milyen hüen adták vissza az előadók azt az örömet, amit átélt a pénzimádó, mogorva főszereplő, amikor felébredt a kísértéssel teli rémálomból, és rájött, hogy még nincs vége az életének, még nem hangzott el felette a végítélet, még van esély a változásra. Scrooge, a regény főszereplője átélhette álmában azt a szörnyű sorsot, ami rá vár, ha nem változik meg és kapott még egy esélyt. A való világban nem tekerhetjük vissza az órát egy újabb esélyért. Vagy élő hittel, élő kapcsolattal és hűséggel átadjuk az életünket Jézus Urunknak, vagy elveszítjük azt.

Ez számít, semmi más. Nem mondtam én mindezzel semmi újat. Hallottuk már többször. Ez azért is van, mivel nem is tudunk újat mondani, csak azt ismételhethetjük, ami ránk lett hagyva. Viszont ha ráismertünk, hogy az élő hitünk helyett alvó hitünk van, akkor ébresszük fel és elevenítsük azt újra meg. Ha rájöttünk, hogy elakadtunk valahol a hitben-járás útján, akkor kérjünk Urunktól erőt a továbblépéshez. Ragaszkodjunk a mi egyetlen reménységünkhöz, Jézus Krisztus Urunkhoz, élő hittel, teljes elménkkel, egész szívünkkel, és minden cselekedeteinkkel.

Kedves Testvéreim! Rákényszerültünk a textusunk által arra, hogy szembesüljünk a mai napig élő bűnös voltunkkal. Látjuk, hogy önerőből nem érdemlünk jobbat a nagy Salamon királynál, sőt ellenünk talán még több vádat lehetne hozni. Pál apostol felkiáltása jut eszembe: *“Én nyomorult ember! Ki szabadít meg ebből a halálra ítélt testből? Hála az Istennek, a mi Urunk Jézus Krisztus!”* (Róma 7, 24) Ebben a kettősségben élünk. Egész életünkben harcolunk ömberünkkel, de amíg harcolunk, addig nem kell félnünk, mivel tudjuk, hogy van szabadítónk, aki az utolsó órában is kiáll értünk! Ezért halljuk meg az Ige kérlelő szavát, hogy ne álljunk le a harccal, ne tartsunk szünetet a folytonos törekvésben, mert csak így tudjuk hűségesen szolgálni a mi egyetlen Urunkat!

Ámen!

Írta: Kovács Csaba, teológus

HARMADNAPON FEL KELL TÁMADNIA

Ettől fogva kezdte el Jézus Krisztus mondani tanítványainak, hogy Jeruzsálemben kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól, meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia. Péter ekkor magához vonta őt, és feddeni kezdte: „Isten mentsen, Uram, ez nem történhet meg veled!” Ő pedig megfordult, és így szólt Péterhez: „Távozz tőlem, Sátán, botránkozatsz engem, mert nem az Isten szerint gondolkozol, hanem az emberek szerint.”

Mt 16,21-23

Az Úr Jézus Krisztus nem hagyja bizonytalanságban a tanítványait. Felkészíti őket arra, amire számítaniuk kell. Ezek a tanítványok azt tapasztalták meg Jézus mellett, hogy mindig újabb és újabb csodák történnek. A dicsőségét érezték és látták Jézusnak: azt, hogy gyógyít, táplál, vigasztal, tanít nagy hatalommal. Most viszont arra készíti őket Jézus, hogy a messiási jelek megmutatása után elkövetkeznek azok a napok is, amikor küldetésének azt a részét kell betöltenie, amely szenvedések sorát hozza. A tanítványok azonban erről hallani sem akarnak. Nem akarják tudni, nem akarják fölfogni, hogy Jézusnak szenvednie kell.

Olyan nehezen tudja megérteni a keresztyén ember azt, hogyha hisz Istenben, akkor miért jut neki mégis szenvedés? Miért nem mennek úgy a dolgok, ahogyan elképzeli? Hogy lehet az, hogy a Messiás, az Úr Jézus Krisztus egyszer csak szenvedni fog? Egyszer csak átadatik a bűnösöknek, és keresztre feszítik?

Jézus küldetése tudatában elmondja a tanítványoknak, hogy Jeruzsálemben kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, papoktól, írástudóktól, meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia. Ebben az egyetlen ígeversben négyszer fordul elő, hogy kell. Isten azért küldte el erre a földre, hogy mindez megtörténjen vele. Milyen jó lett volna, hogyha a tanítványok ezeket a „kelleket” egyszerre tudják látni. Ehelyett az a tanítvány, akinek Jézus nemrég azt mondta, hogy ő a fő tanítvány, akire az anyaszentegyház épülhet, most a botránkozás köve. Olyan jól példázza ennek a tanítványnak a fordulása a mi életünket! Hiszen vannak olyan idők, amikor hisszük, hogy minden úgy van jól, és rendjén, ahogyan Jézus mondja, és teszi; de vannak idők, amikor nem értjük, amikor magunkra nézünk, és lehetetlennek tarjuk Jézus dolgait.

Péter és a többi tanítvány azt gondolja, hogy hát lehetetlen, hogy az a Jézus, aki embereken segített, aki képes volt gyógyítani, táplálni, azt elfogják, és megkorbácsolják, és megöljék... Nem akarják érteni, nem tudják fölfogni. Hogy történhet ez? Szennednie kell neki, aki ismerte a szenvedést, és gyógyította a szenvedést? Elképzelhetetlennek tartották. Hogy lehet az, hogy aki halottakat támasztott föl, annak meg kell halnia? Hihetetlennek tűnik előttük, akik mindig vele voltak, éjjel, nappal, akik látták egészen közélről az ő életét, mert nem hallják a végét, hogy harmadnapra fel kell támadnia. Szelektíven hallanak, nem hallják meg azt, ami még hozzátartozik az előzőhöz, s ha meghallják is, nem értik. Pál apostol azt mondja nekünk, hogy a mi pillanatnyi szenvedésünk igen-igen nagy dicsőséget szerez. De sokszor csak a szenvedést látjuk! Jézus nemcsak a szenvedését mondja el, nemcsak a megöletését mondja el a tanítványoknak, hanem azt is, hogy fel fog támadni, de erre nem reagál Péter. Okosabb akar lenni a tanítvány a Mesternél, mert nem hallgatja végig, csak félig.

De sokszor történik, hogy nem hallgatjuk végig Jézus szavait. Például temetéseken sokszor olvassuk, hogy nincs nyomorultabb ember annál, aki csak ebben a jelenvaló világban reménykedik a Krisztusban, és nem hisz a feltámadásban. Oly kevesen vannak, akik meg tudják érteni, hogy Jézus feltámadása az első, de nem az utolsó feltámadás. Péter megpróbálja letéríteni Jézust a kijelölt útról, mondván, hogy ez nem történhet meg vele. Így történik ez azzal, aki a saját gondolkodása szerint megy, a saját feje után megy, aki nem hallgatja végig Jézust. Az imént kősziklának mondott tanítványnak ezt mondja Jézus: távozz tőlem, Sátán, botránkozatsz engem! Mert te nem az Isten szerint gondolkozol, hanem az emberek szerint. Sokszor előfordul, hogy megindulnak emberek egy úton, a jó úton, döntést hoznak, az egész életük megváltozását ígérik, fogadják, s egy pár nap, vagy

hét múlva pont az ellenkezőjét mondják. Péter is így járt, bizonyosságot tett Jézusról, hogy Ő az Isten Fia, s most pedig megbotránkoztatja Krisztust. Nem gondolkodnak az emberek Isten szerint, s így nem ismerik fel. Nem az Isten szerint vannak az ember gondolatai. Tele vagyunk emberi gondolatokkal, problémákkal.

Valahogy azt érezzük és éljük át itt, hogy elkezdődött valami az életben. A tanítványok is mindig feljebb jutnak Jézus mellett, mindig többet és többet kapnak Jézus mellett. A mai világban is azt hiszik az emberek, hogy mindig előrébb fogunk jutni, mindig több lesz a fény, mindig jobb lesz valami. Megdöbbenünk, mint ahogy a tanítványok is megdöbbenek, amikor kiderül, hogy nem így van, nem így lesz. Nem akarjuk elfogadni, ahogyan ők sem akarták elfogadni, hogy nem fény, nem dicsőség következik, hanem szenvedés. Mire van hát szükség? Egészen végighallgatni Jézust, egészen komolyan venni, és elfogadni azt, amit Ő mond. Nem kioktatni, ahogyan Péter teszi a saját gondolatai szerint, hanem végighallgatni, és komolyan venni.

Történt egyszer, hogy egy édesanya meghalt a szülés közben. Férje szépen, békességgel nevelgette a reámaradt gyermeket. Tanítgatta, szeretgette, iskolába járatta. Egészen addig, amíg egy tragikus balesetben meg nem halt ez a fiúcska is. Még néhány esztendő volt az ember, azután ő is meghalt. Amikor eltemették, a rokonok kutatni kezdtek a házban a végrendelet után, hogy vajon melyikükre, mit hagyott az ember. Mindent fölforgattak, de sehhol sem találták a végrendeletet. Megegyeztek hát, hogy mindent szétosztanak egymás között. Mikor így osztzkodtak, megérkezett a bejárónő, aki sokat segített, főzésben, mosásban, takarításban, s azt kérte, hogy azt az egyetlen egy képet, mely még a falon maradt, amit nem választott magának senki, azt ő hadd vigye magával. Ezen a képen az apa volt a fiával. Azért kérte ezt a képet – ami senki másnak nem kellett –, mert példa volt számára az, ahogyan ez az ember özvegységében a gyermekét nevelte, s ahogy végül egészen magára maradván élt. Megkapta a képet, ám amikor leakasztották a falról, akkor kiesett mögüle a végrendelet, melyben ez állt: Aki ezt a képet választja, azé legyen minden vagyon, ami utánam maradt!

Az Úr Jézus Krisztus azért vállalta a szenvedést, hogy nekünk legyen örökségünk. Elszenvedte a mi bűneink büntetését, hogy mi örök életet örökölhessünk az Atya országában. Hallgassuk hát meg az Ő szavát, vegyük komolyan mindvégig, hogy itt vigasztalásunk, erőnk, ott pedig gazdag örökségünk lehessen!

Imádkozzunk!

Urunk, köszönjük Neked, hogy úgy szeretted ezt a világot, hogy egyszülött Fiadat adtad érte. Szabadíts meg minket attól a gondolkodástól, hogy csak a szenvedést lássuk meg ebben a földi világban, hadd lássuk azt is, hogy a sok szenvedés örök életet, dicsőséget szerez! Köszönjük Neked, Mennyei Édesatyánk, szereteted és gondviselésed. Imádkozunk Hozzád a betegekért, az elesettekért. Erőt kérünk az elvégzendő munkához, vigasztalást bánatunkhoz. Légy irgalmas hozzánk, szereteteddel végy körül bennünket! Ámen.

*Dr. Sándor Endre (†)
lelkipásztor*

RÁDIÓS ISTENTISZTELET

Értesítjük testvéreinket, hogy református istentiszteletünket 2021. március 21 - én közvetíti az Újvidéki Rádió. Vallási műsorunk ultrarövid hullámon, vasárnap reggel 8:05 -kor a **90,5/92,5 MHz**-en hallható.

A Szerbiai Református Keresztyén Egyház honlapja: **www.reformatusok.rs**

Bibliaolvasó kalauz

HÁZI ÁHÍTAT

2021.Március

- 1**
HÉTFŐ•
ALBIN,
ALBINA
- Jn 12,34–36**
- „**Ki ez az Emberfia?**” (34). Ő a világosság a sötétségben, az isteni rend a káoszban. Átala van kiút a sötétségből, szabadulás a gonosz hatalmából. A sötétségben élő embernek meg kell ragadnia a Jézus Krisztusban megjelenő világosságot, hogy megtalálja az élet sűrűjében a helyes ösvényt. Az lehet a világosság fia, aki teljes szívvel hisz benne, és használja ezt az utat mutató lámpást.
- 3Móz 21
- 2**
KEDD•
LUJZA
- Jn 12,37–43**
- „**Uram, ki hitt a mi beszédünknek...?**” (38). Vannak, akik nem hisznek benne, hiába kaptak jeleket tőle. A bajban segítségül hívták Istent, az ő segítségével megtalálták a kiutat, de aztán elfelejtették az egészet. Akadnak olyanok is, akik a szívük mélyén hisznek benne, de különféle okokból nem vallják meg ezt mások előtt. Magánügy. Fontosabb, hogy mit gondolnak róluk az emberek, mint az, hogy tetszik-e Istennek az életük. Végül ott van Ézsaiás, a próféta, aki látta Isten dicsőségét, és nem tehette meg, hogy ne hirdesse azt. Nem szűnt meg Istenről beszélni akkor sem, amikor nem hallgattak rá. Melyikre hasonlítasz?
- 3Móz 22,1–16
- 3**
SZERDA•
KORNÉLIA,
NELLI
- Jn 12,44–50**
- „**...azért jöttem, hogy... megmentsem**” (47). Ki ne szeretné látni Istent? Miért keressük őt? Hiszen járt már itt. Aki Jézust látta, látta az Atyát, aki Jézusban hisz, abban hisz, aki őt elküldte. Aki Jézus szavát olvassa, ahhoz Isten szava szól. Mi van, ha valakinek ez nem elég? Tud róla, mégsem foglalkozik vele. Hallja a beszédeit, de nem tartja magát hozzá. Érte jött Jézus, hogy megmentse.
- 3Móz 22,17–33
- 4**
CSÜTÖRTÖK•
KÁZMÉR,
ZORÁN
- Jn 13,1–11**
- „**...később majd megérted**” (7). Úgy térdel le az övéi elé, mint egy rabszolga. Isten Fia mossa meg a tanítványok lábát. Vajon minek a jele ez? Szeretet, alázat, szolgálat, bűnbocsánat? Péter először tiltakozik, majd amikor Jézus arról beszél, hogy megmosatás nélkül nem lehet köze hozzá, hirtelen azt szeretné, ha tetőtől talpig megmosná őt Jézus. Mennyi mindent nem értünk, vergődünk saját meglátásaink és az isteni szó között. Mégis érezzük, hogy szükségünk van arra, amit Jézus mond és tesz. Érdemes mellette maradni, és továbbhallgatni őt.
- 3Móz 23,1–22
- 5**
PÉNTEK•
ADORJÁN,
ADRIÁN
- Jn 13,12–20**
- „**...boldogok lesztek, ha meg is teszitek**” (17). Jézus türelemmel magyaráz akkor is, ha nehezen értjük őt. Nemcsak mondja, hanem cselekszi is, amit tanít. Akik hozzá tartoznak, azoknak igyekezniük kell úgy élni, ahogy ő élt. Ha Jézus megmosta tanítványai lábát, nekik is meg kell mosniuk egymás lábát. Isten szolgálatához hozzátartozik a mellettünk élő ember szolgálat is. Akkor leszünk boldogok, ha nemcsak tudjuk, hanem tesszük is ezeket.
- 3Móz 23,23–44

- 6 SZOMBAT• LEONÓRA, INEZ Jn 13,21–30
 „...a falat után belement a Sátán” (27). Hátborzongató mondat, lelket megrendítő pillanat. Ott ülnek egy asztalnál, Jézus belemártja a tálba a falatot, majd odaadja Júdásnak, és attól kezdve egészen más irányt vesz a történet. Ezt sem érti senki. Azt meg végképp nem, ami utána következik: Jézus a szeretetről beszél, és azt mondja, hogy most dicsőült meg az Emberfia. Miért tud erről beszélni? Mert tovább lát annál, mint ami abban az órában történik. A pillanatnyi szenvedés a jövőbeli örök dicsőség része. Azért jelent meg Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa (1Jn 3,8).
3Móz 24
- 7 BÖJT 3. VASÁRNAPJA• TAMÁS, TOMAJ Jn 13,31–35
 „...ahogyan én szerettelek titeket” (34). Micsoda lehetetlen végrendelet ez! Úgy szeressük egymást, ahogyan Jézus szeretett minket, tanítványait? De hiszen ez képtelenség! Jézus többször is megmutatta, hogy a valódi szeretet, amellyel az Atya szeret és amellyel ő is felénk fordult, a megbocsátásban lesz nyilvánvalóvá. Nem látványos szeretet-bizonyítékokra, fogadkozásokra és drága ajándékokra van szükség, hanem az „elengedésre”, egymás elhordozására a mindennapokban.
3Móz 25,1–34
- Imádkozzunk** azokért, akik világszerte áldozatkészen terjesztik Isten írott igéjét, a Bibliát.
- 8 HÉTFŐ• ZOLTÁN Jn 13,36–38
 „Az életedet adod érterem?” (38). „Sok szép ígéretem, ó, hányszor megtagadtam, a nagy fogadkozást, hogy csak tiéd szívem. A bűnös gyengeség bús rabjának maradtam, és törvényed szerint nem éltem semmiben” (RÉ 445). Ugye milyen jó, hogy Jézus ismer minket, és nem foglalkozik százszor megtagadott hűségnyilatkozatainkkal, sem az azokból fakadó tagadásainkkal? Hanem „szelíd szemmel” (RÉ 465) ránk tekint, és ő szeret minket.
3Móz 25,35–55
- 9 KEDD• FRANCISKA, FANNI Jn 14,1–6
 „Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csak énáltalam” (6). Eddig relatíve könnyű volt a tanítványok dolga, mert Jézus ott volt közöttük, velük élt, velük járt testben. Hamarosan új szakasz kezdődik a tanítványságban: a hitben járás korszaka. Ebben élünk mi is. Abban a Jézusban hiszünk, akit nem láthatunk. Milyen sokszor nem látjuk az utat sem, de tudjuk, hogy végig kell járnunk! Nem látjuk az igazságot, de biztosan tudjuk, hogy az igazságtalanság rossz. Nem látjuk az „életet” sem, de a haláltól ösztönösen irtózzunk. Krisztusunk, engedj mindvégig megmaradnunk „benned”!
3Móz 26,1–39
- 10 SZERDA• ILDIKÓ, MELISSZA Jn 14,7–11
 „...ha pedig másért nem, magukért a cselekedetekért higgyetek!” (11). Mennyire elértéktelenedtek a szavaink, amelyekkel Jézusról tanúskodni szeretnénk! És mennyire félreérthetetlenül „ragyognak” a cselekedeteink, amelyekkel naponként cáfoljuk a szavainkat! Sok misszionárius számolt be arról, hogy a távoli törzsek, amelyek értetlenül vagy közömbösen fogadják az örök élet beszédét, hallva Jézus cselekedeteiről, valahogy mégis csodálatlanul megértik, hogy ki volt ő, és így jutnak közelebb hozzá. Cselekedj úgy, mint ő.
3Móz 26,40–46
- 11 CSÜTÖRTÖK• SZILÁRD, BORISKA Jn 14,12–14
 „...hogy dicsőíttessék az Atya a Fiúban” (13). Mennyire világos „itinert” kaptunk Jézustól az élethez! Tegyük azt, amit tőle láttunk, és akkor Isten neve egyre dicsőségesebb lesz itt a földön. Míg önmagunktól csak gyalázatot hoznánk Isten nevére (Róm 2,24), Jézust követve a legnagyobb és még annál is nagyobb lehetségessé válik. Kálvin késői tanítványaiként azt a bátorítást olvashatjuk ki Jézus szavaiból, hogy még mi is élhetünk Isten dicsőségére!
3Móz 27

- 12
PÉNTEK•
GERGELY
- Jn 14,15–21
- „...az igazság Lelkét, akit a világ nem fogadhat be, mert nem látja őt, nem is ismeri; ti azonban ismeritek őt” (17). A Pártfogó és Vigasztaló Szentlélek elküldése Jézus hosszú búcsúbeszédének fő hangsúlya. A hívőkben lakozó Szentlélek és a keresztyén szeretet képessége (21) között szoros kapcsolat van. Panaszkodunk, hogy mi lett egyházunkban a Lélek munkáival. De hiszen már szeretni is alig tudunk! Hiszen éppen olyanokká lettünk, mint a világ! Jövel Szentlélek! Taníts minket egymást és az Urat szeretni!
- 4Móz 1
- 13
SZOMBAT•
KRISZTIÁN,
AJTONY
- Jn 14,22–24
- „Uram, miért van az, hogy nekünk akarod kijelenteni magadat, és nem a világnak?” (22). Különös ellentmondása az életünknek a világhoz való viszonyunk. Benne élünk, és Jézus sem akarta, hogy „túlvilági” (17,15) tanítványok legyünk. De azt sem akarta, hogy „félvilági” keresztyének legyünk, akiket erkölcsükben, értékrendjükben, beszédükben semmi sem különböztet meg a Krisztust nem ismerő vagy elutasító emberektől. Ő szerette a világot (3,16), mégis azért jött, hogy megítélje benne azt, ami bűn, igazságtalanság és hamisság (16,8). Ebben is kövessük őt!
- 4Móz 2
- 14
BÖJT 4.
VASÁRNAPJA•
MATILD,
TILDA
- Jn 14,25–31
- „...elmegek, és visszajövök hozzátok...” (28). Az elmúlt évben hónapokon keresztül nem lehettünk gyülekezeti közösségekben. Féltünk! Elhagytuk a templomteret, s bizonytalan volt a visszatérés. Ne feledjétek: a legnehezebb napokban így biztatott Urunk: „Ne nyugtalanodjék a ti szívetek, ne is csüggedjen!” (27). Ma is biztosak lehetünk abban, hogy Krisztus nem tűnt el ebből a teremtett rendből, nem színházi páholyból figyeli az eseményeket. Ő nem pihen! Megígért Lelke által munkálkodik, most is az ember megmentéséért fáradozik.
- 4Móz 3
- Imádkozzunk:** Urunk Istenünk! Adj nekünk olyan szívet és lelket, mely érted, egyházadért, népünk és nemzetünk szolgálatáért lángol!
- 15
HÉTFŐ•
NEMZETI
ÜNNEP•
KRISTÓF,
PERENNA
- Jn 15,1–8
- Az életet, s benne a hitéletet gyakran mímelni szoktuk. Ám Jézus legsajátosabb önkijelentése mindig arról szól, ami az ember létszükségletének egyike: „**Én vagyok az igazi szőlőtő...**” (1). Mai világunk a felületes érintkezésről és az egyéni érdek kizárólagosságáról szól. Így benne maradni és gyümölcsöt teremve szolgálni nehéz feladat egyénnek, egyháznak, nemzetnek. Urunk nem görcsös önmegvalósításra hív, hanem a vele való közösség valóságos megtapasztalására: „nem én élek, hanem Krisztus él bennem” (Gal 2,20).
- 4Móz 4,1–16
- 16
KEDD•
HENRIETTA,
VIDOR
- Jn 15,9–11
- Igénkben az egymást szerető személyek láncolatát találjuk: „**Ahogy engem szeretett az Atya, úgy szeretlek én is titeket: maradjatok meg az én szeretetemben!**” (9). Figyeljétek meg az ígét: Jézus áll középen! Ez az őt megillető egyetlen hely. Az ő szeretete nélkül nem ismerhetjük az Atya szeretetét, és nem tudjuk egymást sem szeretni. Lehet, hogy szeretetlenséged, életed üressége Jézus hiányából fakad? Ne feledd, ha emberek vagy angyalok nyelvén szólsz is, Jézus pedig nincs benned, olyanná lettél, mint a zengő érc vagy a pengő cimbalom. Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb Jézus!
- 4Móz 4,17–49
- 17
SZERDA•
GERTRÚD,
PATRIK
- Jn 15,12–17
- „...azért parancsolom nektek, hogy szeressétek egymást” (17). Lehet, hogy a házastársak gyakran mondogatják, hogy „szeretlek”, de jaj, ha nem figyelnek egymásra. A szép szó üres marad. A szeretet sohasem áll meg önmagánál, mert figyelmes, érdeklő a másik ember. (1Jn

3,17). Arra hívott el Isten bennünket, hogy egymás szeretete által Jézus Krisztus megjelenjen az általunk képviselt világban, és ott reménységet és gyógyulást hozzon.

4Móz 5

18 Jn 15,18–27

CSÜTÖRTÖK• Az elmúlt három napban a „szeretet megmaradásának” törvénye vezetett minket. Mai szakaszunk összetartó erejét a gyűlölet adja. Tapasztaljuk valóságát az „ártatlan” óvodás gyermekek egymást kiközösítő világában, a felbomlott házasságok kommentárjában, és sajnos tetten érhető gyülekezeteinkben is. Jézust is gyűlölték, ezért az üldözés és szenvedés elől a tanítványok sem menekülhetnek. Ez a mi Urunkhoz való „halálos” hűség következménye. A nehezekben ezért csak az övéinek ad vigaszt az ige: „...**eljön a Pártfogó...**” (26).

4Móz 6,1–21

19 Jn 16,1–15

PÉNTEK• **„Amikor azonban eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra...”** (13). Minden csalódásom igazi oka a tévhit, hogy az atyai házon kívül van a boldogság. Kiszakadtam „otthonról”, ám „nem a ruhám lett topronggyá, hanem az idegrendszerem.” Ez az igazság, ez a valóság; erre vezet rá a Lélek! Ha ezt elfogadom, azonnal kezd rendeződni, gyógyulni az életem. A Lélek vigasztalása tehát az őszinte bűnbánat ajándéka. Jövel, Szentlélek Uristen!

4Móz 6,22–27

20 Jn 16,16–23a

SZOMBAT• **„Már csak kevés idő van hátra és... Újra örömet lelik az alázatosak az Úrban...”** (Ézs 29,17.19). A „kis idő” (16) Jézus halálára és feltámadására is utal. Ám ha a mi nemzedékünkre vonatkoztatjuk, akkor Jézus visszajövetelére gondolunk. A tanítványokkal együtt sokszor mi is jobban értjük a szomorúságot, mint az örömet, a szenvedést, mint az azt követő helyreállítást. „Csak még egy kis tűrés! / Ha őt híven követjük: / A láncot mind levetjük / S vár ránk az égi rész.” (RÉ 455)

4Móz 7,1–41

21 Jn 16,23b–28

BÖJT 5. **„Bizony, bizony, mondom nektek, hogy amit csak kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek”** (23). Elmondjuk az imádságainkat, még ha csak fél szívvel is, hisz ott van bennünk a halvány remény: Ki tudja, talán meghallgat az Isten... Pedig ő bizonyosságot ígér, sőt teljes örömet. Vegyük ezt komolyan, és legyünk hálásak érte.

4Móz 7,42–89

Imádkozzunk azért, hogy a nagyhéthez érkezve készek legyünk elfogadni, hinni és megvallani, hogy miattam, helyettem és értem történt a kereszthalál.

22 Jn 16,29–33

HÉTFŐ• Pár órával elfogatása előtt keserűen hangzik Jézus ajkán a költői kérdés az értetlenkedő tanítványok felé: „Most hiszitek?” „Most már tudjuk” – mondják a tanítványok, ám ez a tudás nem a hit felismerése. Felfele tekintve mégis pozitív a végkicsengés: „...**mégsem vagyok egyedül, mert az Atya velem van**” (32). Kérjük Istentől a hitnek ezt a biztonságát életünk kritikus helyzeteiben.

4Móz 8

23 Jn 17,1–5

KEDD• Mindannyiunk szívében ott van a vágy, hogy megszabaduljunk a mindennapi élet köznapiságától, a szűkre szabott korlátoktól, a mulandóság terhétől. Ennek útja Isten megismerése, amely nem elsősorban intellektuális tudást jelent, hanem engedelmességet, személyes kapcsolatot, életközösséget. **„Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent...”** (3).

4Móz 9,1–14

- 24 SZERDA• GÁBOR, KARINA Jn 17,6–19
 „...tartsd meg őket a te neved által, ...hogy egyek legyenek, mint mi!” (11). Jézus közösségre hív bennünket önmagával és egymással. Őbenne különbözőségeink ellenére is megtalálható az összhang. Törekedjünk a szeretetre, az egységre, keressük a közös szolgálat lehetőségeit. Ennek megléte örvendetes, hiánya hitelességi kérdéseket is felvet. Az egység példája lehet számunkra az Atya és a Fiú viszonya.
4Móz 9,15–23
- 25 CSÜTÖRTÖK• IRÉN, ÍRISZ, IRINA Jn 17,20–26
 „Én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, nekik adtam...” (22). A keresztyén közösség, a gyülekezet küldetése, feladata Isten jelenlétének és üdvözítő erejének, azaz dicsőségének kisugárzása. Adj a Isten, hogy a bizonyosságtételünknek legyen ereje, legyünk képesek hallani és szólni, látni és láttatni, ki-ki a maga helyén.
4Móz 10,1–10
- 26 PÉNTEK• EMÁNUEL, LARISSZA Jn 18,1–11
 „Erre Jézus így szólt Péterhez: Tedd hüvelyébe a kardodat!” (11). Tragikus a maga módján bátor Péter öncélú hősködése: egyedül szembeszállni egy kohorsznyi katonával. Akciójának „sikere” a főpap szolgájának egyik levágott füle. A tiszta szív és a forró fej nem elegendő, ha csak emberi módon „harcolunk” Isten ügyéért. Az ő vezetése mutathatja meg, mikor van ideje a szólásnak, és mikor a hallgatásnak, mikor van ideje a cselekvésnek, illetve az attól való tartózkodásnak.
4Móz 10,11–36
- 27 SZOMBAT• HAJNAL, ALPÁR Jn 18,12–18
 „Nem vagyok” (17) – válaszolja Péter a szolgálólány kérdésére. Nem vagyok Jézus tanítványa. Milyen gyakran mulasztjuk el mi magunk is a vallástétel lehetőségét kényelemből, gyávaságból, számításból, és jutunk el akár egészen a tagadásig, együtt melegedve a tűznél azokkal, akik nyíltan elutasítják őt. Adj a Isten nekünk a vallástételnek a bátorságát, hogy készen találjon bennünket az alkalmas idő.
 RÉ 183 MRÉ 308
4Móz 11,1–15
- 28 BÖJT 6. VASÁRNAPJA• VIRÁGVASÁRNAP. GEDEON, JOHANNA Jn 18,19–23
 A virágvasárnapi nyílt, dicsőséges és alázatos bevonulás is arról szól, amit Krisztus Urunk mai igeszakaszunkban a főpaprak mond: „Én nyilvánosan szoltam a világhoz... titokban nem beszéltem semmit” (20). Áldott és ugyanakkor veszélyes a nyílt beszéd, a titkolózás nélküli igaz cselekedet. Virágvasárnap a mi Urunk szenvedésével együtt hirdeti: az áldásokért imádkozni és cselekedni, a velük járó veszélyeket pedig felvállalni kell. Van, amikor az igazságért, nyíltságért ütés jár (23), de ne hátráljunk meg, mert nem nagyobb a szolga az ő Uránál.
4Móz 11,16–35
- Imádkozzunk** azokért, akik életében a testi-lelki szenvedés sok bajt, keserúséget okoz.
- 29 HÉTFŐ• AUGUSZTA Jn 18,24–27
 Péter háromszor tagadta meg az Urat. Gyengeségét sokan, sokszor elítélték. Talán mi is ítélkeztünk, és védekeztünk, vagy vigasztaltuk magunkat az apostol botlásával, bukásával (Még ő is elfordult az Úrtól!). Azóta is gyakran hangzik a krisztusellenes világ részéről a kérdés: „Nem az ő tanítványai közül való vagy te is?” (25). Ha elbuktunk, keressük bűnbánattal az Úr bűnbocsátó kegyelmét. Amennyiben állunk, vigyázzunk, hogy el ne essünk. Imádkozzunk azért, hogy életvitelünkkel és szavainkkal legyünk hűségesek Urunkhoz!
4Móz 12

30
KEDD•
ZALÁN

Jn 18,28–32

„Ha ez nem volna gonosztevő, nem adtuk volna át neked” (30). Azt, aki mindig jót tett, mert maga volt a Jóság, azt, aki mindig igazságosan beszélt és cselekedett, mert maga volt az igazság: gonosztevőnek nevezték! Az ember nagy kísértését is látjuk ebben a történetben: a jót gonosznak, a gonoszt jónak mondani, az igazságot hamisságnak, a hamisságot igazságnak minősíteni! Ez a harc bennünk is dűl kisebb és nagyobb döntések előtt! Kérjük az Urat, hogy adjon győzelmet saját indulataink és igazságtalanságaink fölött!

4Móz 13

31
SZERDA•
ÁRPÁD,
BENŐ

Jn 18,33–40

Sokszor úgy tapasztaljuk, hogy életbevágóan fontos kérdésekben az istentelen világ érdekeinek megfelelően születnek döntések. Elkeseredjünk? Nem! Olvasva Krisztus Urunk szenvedéseiről abban kell megerősödnünk, hogy Pilátusnak igaza volt: „**Én nem találok benne semmiféle bűnt**” (38). Nemcsak, hogy bűnt nem lehet benne találni, hanem ő a tökéletes, a Szent, akinek vére árán van bűnbocsánatunk és örök életünk. Adjunk ezért hálát!

GYÜLEKEZETEINK ÉLETÉBŐL

VERBÁSZ

Írta: Szilágyi Dénes István,
lelkipásztor

VAN ÉLET AZ AJTÓN TÚL

“Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!” (Ézs 43,1)

A verbászi gyülekezet idén is szeretetvendégséggel és istentisztelettel kezdte a februárt, mint ahogy azt három éve. Igaz most egy kicsit másképp zajlanak az események a média és az abból kellőképpen tájékozott emberek által keltett pánik időszakát élve. Mégis békében és kellő nyugalomban lehetünk együtt a Krisztus Jézus igéjének közösségében, hálát adva magasztalva az Úr szent nevét énekszóval, imával és egymást megvendégelve.

Gyülekezetünk, mint szokott ezen az alkalmon visszatekint az elmúlt időszakra, közös megpróbáltatásainkra, terheinkre, örömeinkre, áldásainkra. Nem csak a lelkész kell bizonyúságtévője legyen az Úrnak, hanem minden egyes gyülekezeti tagunk, a megjelentek erről vallottak az elmúlt évben.

Gyülekezetünk az a hétágú síp (Verbász, Cservenka, Torzsa, Kúla, Szenttamás, Óbecse, Bácsföldvár) a Szerbiai Református Keresztyén Egyházban, amely a Tiszától majdnem a Dunáig ér, de mindenféleképpen Bácska utolsó református vonala. Ezáltal missziói küldetésünk nagy, egy olyan időszakban, ahol az református önértékelés nagyon szomorú szavakkal írható le. Amikor a református önazonosság kimerül a konfirmációs ebéd és jó hangulattal, gyülekezetünk félelem nélkül hirdeti a Krisztust. Ez a szeretetvendégség is példa erre, hiszen több nyelven magasztalták az Urat és több felekezetből érkeztek még hozzánk ugyanezért. Az egykor volt üres helyiségek, a kiürült parókia helyett élő közösség hirdeti Krisztus megváltó kegyelmét.

A vírus fenyegetésében ne hivatkozzunk arra, hogy életünk védelme érdekében nem vállaljuk a közösséget egymással, még a mi Urunk hívására sem. Hanem igenis magasztalva az Urat az óvintézkedések betartásával szolgáljuk az Ő szent nevét. Ezt vállalta a gyülekezetünk és ezt vállalja ezután is.

(A február 13-án szeretetvendégségen megjelentek közül senki sem fertőződött meg senki sem betegedett le, sem korona vírusban sem más betegségben. Ellenben áldást hordozva magasztalja az Urat valamennyi egybegyűlt!)

GONDOLATÉBRESZTŐ

Kell-e nekünk nemzetközi nőnap?

Dr. Szabó Katalin
főmuzeológus

Semmelweis Orvostörténeti Múzeum

A '90-es évek elején némileg elcsendesedett a nemzetközi nőnap körül keltett és – sokáig azt gondoltam – mesterségesen fenntartott hűhó, de mára rá kellett jönnöm, az átnevelés tökéletes volt és ma is folyik, behajtjuk mi önként is az igába a fejünket. Mert miről is van szó? Ünneplünk egy olyan ünnepet – gyakorta még az egyházon belül, vagy a hozzá tartozó intézményekben is megemlékeznek róla –, ami lényegében egy kőkeményen egyházellenes, ateista ideológiából nőtt ki. És ha őszinték akarunk lenni önmagunkhoz, be kell látnunk, ennek az eszmének eddig az ég-világon semmi más „haszna” nem volt, mint hogy eltérítette a nőket, eltérített minket attól a keresztyén nőideáltól, vagy női viselkedési formától, vagy a női princípiumból természetesen adódó attitűdtől, amit már száz egynéhány éve sikeresen rombol az említett világszemlélet.

Persze, önként adódik a kérdés: van-e keresztyén, van-e református nőideál? Én úgy gondolom, ma a modern időkre szabott, a keresztyén közösség körében ismert és elfogadott ilyen eszménykép, de még teoretikusan megfogalmazott mintakép sincsen. A múltban létezett, és nagyon pontosan körül lehetett írni, milyen is, hogyan él, hogyan tevékenykedik a világban egy hívő asszony. Azonban ezek az eszmények a 19-20. századdal a porba hullottak, a keletkezett úrt pedig mára még a mi köreinkben is a fogyasztói alapokon nyugvó, az individualizmust, az ént mindenek fölé helyező, a homogén tömegetől el nem ütő emberideál töltötte ki, akinek a világképébe lassan már a család oltárán való áldozathozatal sem fér bele, nemhogy egy nagyobb közösségért történő lemondás. Gondolná-e bárki is, hogy Vargha Tamásné Mire vágyik a ma asszonya? című írása nem napjainkban, hanem még 1932-ben íródott? Ma is írhatta volna: „A ma asszonya? Óh, nagyon sok mindenre! Ép az a baj, hogy olyan sok mindenre vágyik. Elsősorban örök fiatalságra és szépségre. Azután kényelemre, szórakozásra, feltűnésre, tetszésre, önállóságra. Továbbá szép lakásra, értékes szőnyegre, bundára, divatos ruhákra, jó szabóra, ügyes kozmetikusra, alkalmazkodó férjre. Esetleg még egy édes kis gyerekre. Ez azonban pótolható egy jól gondozott kiskutyával.” Én magamra ismertem jó néhány dologban.

Talán nem is az a baj, hogy sok mindent akarunk, hanem az, hogy mi mindent nem akarunk, hiszen a modern kor szelleme arra ösztönöz minket, hogy „kibújjunk a klasszikus női szerepekből”, arra ösztönöz minket, hogy megvessük, elavultnak tekintsük az elmúlt korokban kialakult férfi-női rendeltetéseket. Természetesen a külső változásokkal változniuk, alakulniuk kell ezeknek a tartalmaknak is és az is nyilvánvaló, hogy nem élhetünk ugyanúgy, ahogyan elődeink éltek. Jézus is azt mondta: „Nem azt kérem tőled, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy óvd meg őket a gonosztól.” (János 17, 15) Azaz, a témához igazodva, a világ körülményeit úgy kellene magunkra nézve alkalmazni, hogy közben ne sérüljön a női és férfi mivoltunkban ránk ruházott természetes rend. Kopp Mária világszerte elismert kutatója volt a lelki egészségnek és munkája során arra jutott, hogy a család, a közösség egyik fenntartója lehet a lelki és fizikai egészségnek. A modern kori férfi-női szerepeket vizsgálva megállapította azt is, hogy számos buktatóval, nehézséggel jár a klasszikus modellek felváltása, de tanulmányozta a megoldás lehetőségét is. Úgy gondolom, a modern kor nekünk nőknek rengeteg lehetőséget tartogat, csak okosan kellene élnünk vele, beteljesítve a Szent Ágostonnak tulajdonított, első olvasatra talán humorosnak tűnő gondolatot a férfi és a nő kapcsolatáról: „Ha Isten a nőt a férfi urává akarta volna tenni, Ádám fejéből vette volna. Ha rabszolgájává, a lábából. Ámde oldalából vette, mert élettársává, egyenlő párjává akarta.”

A modern kor útvesztőiben nehéz eligazodni, különösen, ha még önmagunkkal sem vagyunk tisztában. És valljuk meg, nem könnyű keresztyén emberként, nőként, férfiként élni a világban, hiszen mára a női, vagy férfi önazonosság is romokban hever, minden eddigi érték megkérdőjeleződik. Ahhoz, hogy mi nők tisztába jöjjünk magunkkal, a világgal, a feladatainkkal, a viszonyainkkal, magunkon kell a változást kezdenünk, máshogy kellene gondolkodnunk saját magunkról. Nem úgy, hogy modern nők vagyunk a mégmodernebb világban, és esetleg mellékesen keresztyének is, hanem úgy, hogy keresztyén nők vagyunk a modern világban és ezen még Clara Zetkin sem változtathat. Valahogy úgy kellene gondolkodnunk magunkra, ahogyan Sebestyén Jenő A református nő lelkivilága című könyvében megfogalmazta: „...ne csak a keresztyén férfi gondolkozzék nemesen és fennköltén a nőről, hanem a nő is önmagáról s e földi életben való küldetéséről”.

Írta: Harangozó Gyöngyi
diakonissza

Virágszirmok a házasság csokrából

Házasságkötéskor bizonyos ígéretek teszünk, melyeket az idő múlásával bizony elfelejtünk. Ezért fontos emlékeztetni magunkat. Néhányat emelnék ki közülük:

“Hozzá hű leszek”

Manapság nem népszerű a hűségről beszélni, mégis megpróbálkozom vele. Sokan kilépnek a házasságból, ha a másik nem felel meg az elvárásaiknak. Persze vannak házasságok, melyeket sajnos nem lehet megmenteni. Őket nagyon sajnálom. De legtöbb házasságért lehet tenni és kell is, mivel magától semmi sem működik. Minden jó dologért áldozatot kell vállalni. A hűség magába foglalja a másik iránti tiszteletet, megbecsülést. Elköteleztem magam a másik mellett egy életre. Egymás szövetségesei vagyunk. Egy döntés, melyhez ragaszkodom.

“Vele megelégszem”

Ez nem mindig könnyű, mivel hozzuk magunkkal a szokásainkat, különbözően reagálunk bizonyos helyzetekben. Személyiségünk különbözősége éket verhet közénk, neheztelést támaszthat. Megeshet, hogy “elbeszélünk egymás mellett”. Mindenki a saját igazságát, elképzeléseit tartja fontosnak és jónak. Fontos meghallgatni a másikat anélkül, hogy közbeszólnánk, hogy érezze a támogatásunk. Fontos, hogy ne sértődjünk meg, mert az sebet ejt a kapcsolaton. Próbáljuk meglátni a másik szavai mögött rejlő érzéseket. Vajon mi áll amögött, amit mondd, mi rejlik a szíve mélyén? Talán nem is akart megsérteni, csak épp nem érzi a szeretetünk és így akarja felhívni a figyelmünket arra, hogy jobban törődjünk vele.

Elfogadni a másikat hibáival együtt. Nem tökéletes, de én sem vagyok az. Vegyük számba a társunk jó tulajdonságait, adjunk hálát érte és teljesen megváltozik a hozzáállásunk.

“A szeretet fátyolt borít a vétekre, de aki folyton arról beszél elszakad a barátjától” (Példabeszédek könyve 17,9)

“Hűséges gondviselője leszek”

Támogatom döntéseiben. Ha sír, vele sírok, ha öröme van, vele örülök. Mellette állok akkor is, ha mások elfordulnak tőle. Gondoskodom róla, hogy jól érezze magát mellettem, velem. Bátorítom, vigasztalom. Számíthat rám.

Hiszem, hogy egy jó házasságért tenni kell, építeni, gondozni. Ráhangolódni a másikra. Meglátni a másikban, hogy ő Isten ajándéka számomra.

A házasság egy virág, melyet gondozni kell és türelemmel várni, hogy kinyíljon és szépségével elkápráztasson bennünket. Öntözzük szeretettel és sok-sok kedvességgel, gyengédséggel.

Ne legyünk akadályai az evangéliumnak!

Feke György 2021. február 18.

Balog Zoltán dunamelléki püspök és Molnár János tiszántúli főgondnok vezetheti a Magyarországi Református Egyház Zsinatának munkáját a következő hat évben. A február 17-i alakuló ülésen megválasztották helyetteseiket, a zsinati jegyzőket és a költségvetési kérdésekért felelős Zsinati Tanács tagjait is. Összefoglalónk a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészeti és Társadalomtudományi Karán tartott tanácskozásról.

Kató Béla erdélyi püspök áhítata nyitotta meg a XV. zsinati ciklust: a határon túli egyházi vezető a testvéri szeretet és az egység fontosságát hangsúlyozta a 133. zsoltár alapján. „Lehet-e széthúzás, békétlenség, ellenségeskedés az atyafiak között? Isten nem ezekre teszi az áldás pecsétjét” – emlékeztette a zsinati tagokat. Mint mondta: olyan korszakban élünk, ahol a hagyomány szétmorzsolódik, az isteni hatalom kétségessé válik, minden relatív lett, szertefoszlott az örök rendbe vetett hit. „Ezzel kell majd szembenéznünk és bátran hitvallást tennünk a következő hat évben. De hisszük, hogy ha egységben, teljes életünkkel tesszük ezt, az Úr áldást fog küldeni erre a munkára” – biztatta a testület tagjait.

Megalakult az új összetételű Zsinat

Egyházunk törvényhozó és legfőbb döntéshozó testületének, a Zsinatnak határozott időre szól a megbízása, gyülekezeteink hat évente választják a zsinati képviselőket. Az elmúlt hónapokban is lezajlott a szokásos tisztújítási folyamat, melynek végén február 17-én összeült az új összetételű testület.

Az ülés elején a tagok benyújtották megbízóleveleiket, megállapították a megjelent és igazolt képviselők névsorát, a testület határozatképességét, majd a két korelnök – Püski Lajos lelkészi és P. Tóth Zoltán világi zsinati tag – vezetésével megválasztották a XV. Zsinat elnökségét és jegyzőit. A titkos szavazások idejére többször is felfüggesztették a nyilvános ülést.

A Zsinat Elnöksége képviseli a Magyarországi Református Egyházat a külföldi és hazai egyházaknál, eljár az állam illetékes szerveinél, valamint tartja a kapcsolatot az ökumenikus szervezetekkel, de egyebek mellett összehívja és levezeti a zsinati tanácskozásokat is. A megjelenésben vagy elnöklésben akadályozott elnököt az alelnök helyettesíti. A jegyzők pedig a zsinati ülések lebonyolításánál segítik munkájukat.

Lelkeszi elnök: Balog Zoltán

A Zsinat lelkeszi elnökét a négy egyházkerület püspökei közül választják, a jelölést Balog Zoltán dunamelléki és Fekete Károly tiszántúli püspök vállalta. „Mindenki odaadja valamiért az életét, mi erre adtuk: hogy magyar, református keresztyén módon Krisztus igéjét szolgáljuk – fogalmazott jelölti bemutatkozásában Balog Zoltán, aki szerint ehhez a szolgálathoz két dolog kell a hiten túl: bátorság és alázat.

A zsinati munka spirituális légkörének erősítését, a lelkipásztori szolgálat tehermentesítését és a missziói gondolkodásmód érvényesítését is a következő hat év kiemelt feladatának tartja Fekete Károly: „Több az egyház, mint amiben a látható egyház adta feladatokkal foglalkozunk. Azt a meggyőződést kell tükröznie zsinati munkánknak, hogy a testületi vezetés nem téveszti szem elől a láthatatlan egyházat sem. Magasabbra néz és nem a pillanatnyira.” A 97 érvényes szavazatból Balog Zoltán 64-et, Fekete Károly pedig 33-at kapott, így előbbi lett a Zsinat lelkeszi elnöke.

A Zsinat világi elnökét a négy egyházkerület főgondnoka közül választják, a jelölést esetükben Nemes Pál dunántúli és Molnár János tiszántúli főgondnok vállalta. „Az egyetemes papság elvét valljuk, ezért világi egyháztagokként is példával kell elől járnunk, ugyanakkor tudatosítsuk, hogy a világi egyháztagokra is támaszkodhat közösségünk” – emlékeztetett Nemes Pál.

Molnár János szerint bármilyen feladatot vállal az ember, az alapja az Istennel való kapcsolatunk, ez által lehet az egymással való kapcsolatunk is emberséges: „Isten nem a tökéletességet kéri, hanem az elfogadó, megbocsátó szeretetünket. Felelősek vagyunk egymásért, gyülekezeteinkért – és határainkon túl élő református testvéreinkért.” A zsinati tagok, szintén 64-33 arányban, az utóbbi jelöltet választották a testület világi elnökévé.

A jelölést a lelkeszi alelnöki tisztségre csupán Pásztor Dániel tiszáninneni püspök vállalta, 93 szavazattal meg is választották. Alelnöktársa, szintén egyedüli jelöltként, Nemes Pál lett, 96 szavazattal. Az eredményhirdetés után a zsinati tagok a 134 zsoltár harmadik versével kértek áldást az elnökség szolgálatára.

A zsinat jegyzőivé Dunamellékről Szilágyi-Sándor András lelkeszi, Csizmadia Zsolt világi, Dunántúlról Berzsenyi Zsolt világi, Tiszáninnenről Mészáros Ildikó lelkeszi, Tiszáninnenről pedig Mihalina László lelkeszi és Varga Rita világi tagot választották.

„Nem az emberi aktivitásnak kell az első helyen állnia, mert akkor méltatlanok leszünk arra, hogy Isten dicsőségét szolgáljuk” – hangsúlyozta Balog Zoltán székfoglaló beszédében. „Nem az aktivitás, hanem az engedés az elsődleges feladatunk. Az evangélium nélkülünk is terjed, ne legyünk ennek akadályai: a legjobb állapotba kell hoznunk ezért a lelkeszeinket, a presbitereinket és a gyülekezeteinket.”

A püspök szerint ehhez négy szempontból – a lelkeség, a szellemi megerősödés, a stratégia és a pénzügyek területén – van fontos tennivalónk. „Gyógyító dolog, amikor kimondhatjuk: alapvetően minden fontos kérdés emberi kérdés. Ha Istennek a legfontosabb az ember, akkor nekünk is az ember kell legyen a legfontosabb – tette hozzá.

„Nem vagyok a központosítás híve, azokat a feladatokat kell együtt elvégezzük, amelyek közös feladataink” – mondta előre tekintve. Lelkeszi elnöki feladatairól pedig úgy fogalmazott: a testületi irányítást úgy szeretné komolyan venni, hogy továbbra is az egyházkerületek vezetőinek közössége hozza meg a fontos döntéseket.

Zsinati Tanács

Miután az új elnökség átvette a tanácskozás vezetését, az egyházkerületek javaslata alapján megválasztották a Zsinati Tanács tagjait. Ez a harmincfős testület a nem kizárólagos zsinati hatáskörbe tartozó ügyekben hoz döntéseket két zsinati ülés között, valamint elfogadja a Magyarországi Református Egyház, illetve a zsinati fenntartású intézmények költségvetését.

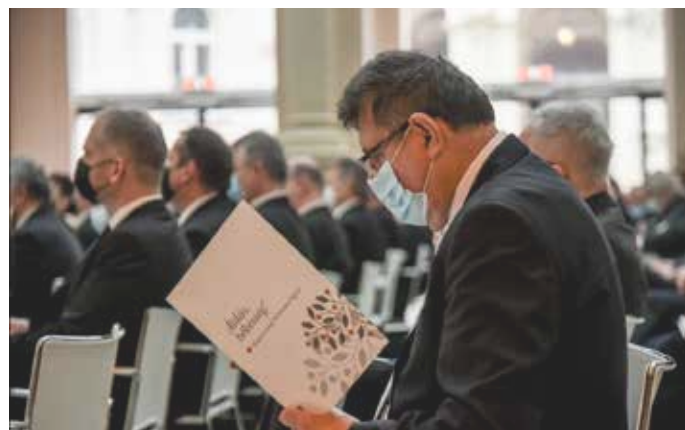
Dunamellékről Nyilas Zoltán, Rácz József és Takaró András lelkészi, Brandenburg Sándor, Gyügyei Attila és Hoppál Péter világi, Dunántúlról Hajdú Zoltán Levente és Máté László lelkészi, Szabó Gábor és Szücs Attila világi, Tiszáninnenről Barna Sándor és Kusnyír László lelkészi, Együd László és Szemán Ákos világi, Tiszántúlról pedig Hadházi Tamás, Püski Lajos és Szalay Kont lelkészi, valamint Fülöp István, Vad András és Varga Rita világi tagokat választották.

A Zsinati Tanácsnak emellett hivatalból tagjai az egyházkerületek püspökei és főgondnokai, valamint a zsinati tanácsos és jogtanácsos – utóbbi két tisztségről a következő, valószínűleg nyári ülésen szavaznak, ahogy a zsinati szakbizottságok és a Zsinati Bíróság tagjairól is.

Püspökszentelések

A koronavírus-járvány miatt el kellett halasztani a szolgálatát január elsejével megkezdő két új püspök, Balog Zoltán és Pásztor Dániel ünnepélyes beiktatását. Dunamelléken húsvéthétfőn, Tiszáninnen pedig április 18-án tartják a püspökszentelő istentiszteletet.

Forrás: www.reformatus.hu

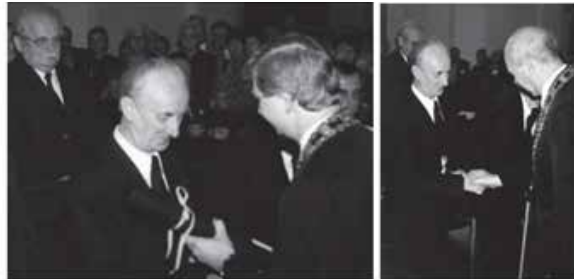

INTERJÚ

Készítette:
Nagy Margit

Asszonyi beszéd

Az interjúalany neve:	Kozma Zsolt
A fénykép címe:	Díszdoktorrá avatás
A fénykép készítésének helye:	Debrecen
A fénykép készítésének éve:	2000
Külsőfigura:	Kozma Zsolt

http://www.kre.hu/portal/images/eletutinterju/Kozma_Zsolt_Fenykepalbum.pdf

Az interjú még 1997-ben készült, de ma is időszerű.

- beszélgetés Kozma Zsolttal, a kolozsvári Református Teológia tanárával a nők egyházi szerepéről -

“Ezután városról városra és faluról falura járt és hirdette Isten országának evangéliumát. Vele volt a tizenkettő és néhány asszony, akiket gonosz lelkektől szabadított meg és betegségekből gyógyított meg” - olvashatjuk Lukács evangéliumának 8. részében. A gyülekezetek később visszavettek mindent a nőktől, amit Jézustól kaptak. Mintha elfelejtették volna Mária és Márta történetét, amelyben Jézus Máriát alkalmasnak tartja, hogy Isten országáról beszélgesse vele. Egyházunkban a nők szolgálhatnak, sokat tehetnek. Ma milyen szerepe lehet a református nőnek?

- A nők sokat tehetnek egyházunkban. Gyakran ott ügyesebbek, ahova a férfiak nem tudnak úgy bejutni vagy nem tudnak olyan vigasztalóan beszélni, simogatni, mint az asszonyok. Ez a diakónia. A másik a lelkigondozás. Sok magányos, beteg ember van a társadalom peremén, ahova a nők eljuthatnak. Itt vajdaságban tapasztaltam azt, amire mi Erdélyben nem gondoltunk, pedig kellett volna, hogy a nőszövetség egyik feladata a külmisszió támogatása. Vajdaságban a területi, az egyházközségben élő nőszövetségek kézimunkákkal járulnak hozzá a külmisszióhoz. Ezeket a kézimunkákat eljuttatják Svájcba, ott eladják és a bevételt külmisszióra fordítják. Ezt a tapasztalatot át fogom adni az erdélyi nőszövetségi vezetőknek. Isten a nőknek olyan lelkiséget adott, amellyel csak ők rendelkeznek, a férfiak nem. A keresztyén lelkület egyforma, de a lelkiség különböző. Mi, férfiak keményebbek, értelmi beállítottságúak vagyunk. Sokszor nem tudunk eljutni olyan helyekre, ahol szükség lenne ránk. Azért vannak asszonyaink és a nőszövetség tagjai, hogy ezekre a helyekre valóban elérjenek, bibliai indítással megtegyék azt, amit meg kell tenniük.

- Mit tehetnek a nők azokkal, akik elfordultak az egyháztól? Lehet-e tenni valamit ezen a téren?

- Azt hiszem, a nőknek elsősorban a családban kell ezt a munkát végezni. Megfigyeltük, hogy a múltban a nők nagyobb számban jártak templomba, mint a férfiak. Az elidegenedés a férfi társadalomban nagyobb méreteket öltött. Gyakran a nő, a nagymama őrizte meg a hitet a családban. A nő feladata, hogy a családban az elidegenedett férjet vagy gyermeket visszavezesse a templomba és így Istenhez. A társadalomban is ugyanez a feladata. Isten a nőket sok olyan helyre küldi el, ahova nem ér el a mi kezünk, oda, ahol az ateizmus irtott. Úgy vesszük észre, hogy Délvidéken az elidegenedés még erőteljesebb volt. Sokszor a nők nem tudják magukat úgy kifejezni, mint mi lelkipásztorok, de gyakran egy-egy mozdulat, egy-egy elejtett mondat női ajkáról többet használ, mint a mi férfi lelkipásztori prédikációnk.

- Mi, nők néha elbátortalanodunk, amikor legyintenek a vallásos, hívő asszonyra és azt mondják: már megint elkezdte a régi mondókáját, ebből már elégünk van, a hit mindenkinek a magánügye. Néha kellemetlen helyzetekbe kerülünk. Milyen bátorításra lehet számítani?

- Az asszonyok gyakran maguk is érzik, hogy néha túl sokat beszélnek, és csak asszonyi beszédnek nevezik azt, amit ők el tudnak mondani. Nem kell félni ettől. Gondoljuk arra, hogy az első keresztyén biznyságtévők a haláltól, a megvetéstől sem féltek. Attól sem, hogy a társadalom megszólja őket. Amikor beszélniük kellett, akkor szóltak. Mindig gondoljunk arra, hogy amikor Jézus feltámadt, megjelent az asszonyoknak, ők vitték el a hírt a tanítványoknak és a két emmausi tanítvány azt mondta, hogy ez csak asszonyi beszéd. Ez az asszonyi beszéd, a feltámadás híre igaz volt. Tehát vigyázzanak azok, akik megvetik az asszonyi beszédet. A hitvallókhöz hasonlóan pedig az asszonyok ne törődjenek azzal, hogy mit mondanak róluk. Aki érzi, hogy hivatása, küldetése van a családjában vagy a társadalomban, az nem törődik azzal, hogy minek minősítik az asszonyi beszédet. A világ ugyan lenézi, de értékes biznyságtétel.

- Engem nem a szabadosság, nem az egyenjogúsítási mozgalom eszméje vezet, hanem a Szentírás alapján alá tudom támasztani: ami a szolgálatot illeti, Isten előtt nincs különbség férfi és nő között. Amikor Pál apostol azt mondja, hogy nincs különbség zsidó és görög, úr és szolga, férfi és nő között és utána hozzáteszi: Krisztusban Isten előtt, ezt azt jelenti, hogy az asszonyok szolgálata éppen olyan értékes, mint a férfiaké. Szokták idézni, hogy az asszonyok hallgassanak a gyülekezetben. Ha ebből azt a következtetést vonják le, hogy nekik nem lenne joguk szószékre menni, úrvacsorát osztani, palástot viselni - ez mind nem igaz. Hiszem, hogy Istennek éppen olyan kedves eszközei ők, mint a férfiak.

- Hogyan lehet vitába szállni azzal, amit egyesek állítanak, hogy Pál apostol szerint az asszonyoknak hallgatniuk kell a gyülekezetben?

- Ez a kérdés bibliai tanulmányt igényelne. Korintusban az történhetett, hogy az asszonyok közbeszóltak, beleszóltak vagy hosszan szóltak és Pál apostol figyelmezteti őket. Tudjuk, hogy a magyar nyelvben is különbség van a hallgatni és az elhallgatni szó között. Pál nem azt mondja, hogy ne szólaljanak meg, hanem azt, hogy ha megszólalnak, egy adott pillanatban hallgassanak el. Ha olyat mondanak, ami nem odaillő, ha sokat beszélnek, ha közbeszólásukkal zavarják a korintusi istentisztelet menetét, akkor el kell hallgatniuk. De a görög szövegben szereplő szó nem azt jelenti, hogy legyenek némák, ne szólaljanak meg, hanem egy adott esetben hallgassanak el. Ez viszont nemcsak rájuk vonatkozik, hanem ugyanebben a szöveggörnyezetben mondja Pál, hogy a prófétálók is, a nyelveken szólók és az asszonyok is adott esetben hallgassanak el. Isten előtt a nők ugyanolyan kedvesek, mint a férfiak.

Református Élet

Kiadja a Szerbiai Református Keresztyén Egyház
Főszerkesztő: Halász Béla lelkipásztor – püspök, Hertelendyfalva
Trg Vojvodjanske Brigade 2., 26000 Pancsova-Vojlovica
Szerkesztették: Halász Dániel és Halász-Sándor Gyöngyvér
e-mail: reformatuselet@gmail.com, Tel.: 022 /506-508

Lektor: Sándor Panna

Számítógépes szerkesztés: Lukács Attila
Minden megjelent írásért a szerző vállalja a felelősséget.

Lapzárta minden hónap 15-én.

Az írások rövidítési és szerkesztési jogát fenntartjuk.

Nyomtatva: Forum-Újvidék

Megjelenik 820 példányban

Fotó: Martinek Imre